

ПРОБНЕ ТЕСТУВАННЯ ТЕСТ З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ І ЛІТЕРАТУРИ

Час виконання – 180 хвилин

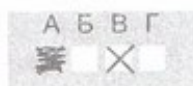
Тест складається з трьох частин. Частина 1 містить 36 завдань різних форм з української мови. Частина 2 містить 24 завдання різних форм з української літератури. Відповіді на завдання частин 1 і 2 Ви маєте позначити в бланку А. Частина 3 передбачає написання власного висловлення в бланку Б.

Інструкція щодо роботи в тестовому зошиті

1. Правила виконання зазначені перед завданнями кожної нової форми.
2. Відповідайте тільки після того, як Ви уважно прочитали та зрозуміли завдання.
3. У разі необхідності використовуйте як чернетку вільні від тексту місця в зошиті.
4. Намагайтеся виконати всі завдання.

Інструкція щодо заповнення бланків відповідей

1. Добланків А і Б записуйте лише правильні, на Вашу думку, відповіді.
2. Відповіді вписуйте чітко, дотримуючись вимог інструкції до кожної форми завдань.
3. Неправильно позначені, підчищені відповіді в бланку А вважатимуться помилкою.
4. Якщо Ви позначили в бланку А відповідь неправильно, можете виправити її, замалювавши попередню позначку та поставивши нову, як показано на зразку:

5. Виконавши завдання частини 3 в тестовому зошиті, акуратно запишіть його в бланк Б.
6. Ваш результат залежатиме від загальної кількості правильних відповідей, зазначених у бланку А, та якості написання власного висловлення в бланку Б.

Ознайомившись з інструкціями, перевірте якість друку зошита та кількість сторінок. Їх має бути 16.

Позначте номер Вашого зошита у відповідному місці бланка А так:

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☐	☒	☐	☐	☐	☐	☐

Бажаємо Вам успіху!

Частина 1
Українська мова

Завдання 1–10 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в *бланку А* згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у *бланку А*, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

1. Правильно підкреслено літеру на позначення наголошеного звука в слові
А олень
Б колесо
В читання
Г випадок

2. Частку *не* треба писати разом у варіанті
А не/зовсім зрозумілий
Б зошит не/підписано
В не/всі з цим обізнані
Г не/забуття подорож

3. Суфікс *-ов-* має прикметник, утворений від іменника
А плащ
Б читач
В ситець
Г насіння

4. Помилково вжито слово в рядку
А розв'язувати задачу
Б уникнути небезпеки
В заказати букет квітів
Г перекладати болгарською

5. Неправильно утворено форму слова у варіанті
А пане Костянтине
Б для всіх дослідників
В восьмидесяти років
Г візьмімо участь

6. Спонукальним є речення
А Жінки втомились бути непрекрасними.
Б За правду, браття, еднаймось щиро.
В Весна прийшла, та якось несподівано!
Г Шматок землі, ти звешся Україною.

Прочитайте текст і виконайте завдання 7–10.

(1) Боляче буває дивитися, як падає зірка. (2) *Як/би* хотілося зазримити, звідки вона зірвалася й куди мала б упасти спіткнувшись на рівному місці. (3) Дивишся у високий морок, де щойно був залишений слід. (4) Дивишся, вражений, сподіваючись, що не вмерла зірка, що спалахне вона в іншому місці. (5) *Про/те* ні, не спалахнула. (6) А потім не встигаєш помічати, де й котра зірка зірвалася, полетіла *до/низу*. (7) Що їх манить туди? (8) Що жене їх стрімкими табунами? (9) Яка непереможна сила старої землі? (10) Чи не та сама сила, що пробуджує в мене любов до неї, що все тримає на цьому світі? (11) Оглянься! (12) Прожиті твої дні летять слідом за тобою, *що/миті* згасаючи в темряві минулого...

7. Фразеологізмом є вислів
- А на рівному місці
  - Б високий морок
  - В не вмерла зірка
  - Г темрява минулого
8. Окремо в цьому тексті треба писати
- А як/би
  - Б про/те
  - В до/низу
  - Г що/миті
9. Простим реченням з відокремленою обставиною є
- А друге
  - Б четверте
  - В шосте
  - Г дванадцяте
10. Пунктуаційну помилку допущено в реченні
- А другому
  - Б четвертому
  - В десятому
  - Г дванадцятому

Завдання 11–23 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!

Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

11. Однакова кількість звуків і букв у кожному слові рядка
- А п'ятниця, їстоньки, яблунька
  - Б якість, кукурудза, український
  - В гайок, об'єднування, сьогоднішня
  - Г серйозний, щебечуть, джміль
  - Д рюкзак, перемивають, кар'єра

12. Виділене слово вжито в невластивому йому значенні в реченні
- А Словник *являється* надійним джерелом інформації.
  - Б Камера схову *розташована* на першому поверсі.
  - В Ялту *вважають* одним з найкращих курортів.
  - Г Директор банку *перебуває* за кордоном.
  - Д У санаторії є кілька басейнів з морською водою.
13. Спрощення в групах приголосних на місці пропуску позначається на письмі в усіх словах рядка
- А блис..нути, улес..ливий, очис..ний, реміс..ник
  - Б проіз..ний, хрус..нути, балас..ний, віс..ник
  - В доблес..ний, якіс..ний, хрес..ний, випус..ний
  - Г безшелес..но, гіган..ський, виіз..ний, облас..ний
  - Д корис..ний, заздріс..но, хворос..няк, тріс..нути
14. Без апострофа треба писати всі слова в рядку
- А верб..я, кур..йозний, тьм..яний
  - Б моркв..яний, розз..явити, цв..яшок
  - В дзв..якнути, ін..екція, різдв..яний
  - Г дво..ярусний, різьб..яр, Лук..янович
  - Д духм..яний, присв..ята, прим..ятий
15. Літеру *и* треба писати на місці обох пропусків у рядку
- А Пр..дніпровська залізниця, пр..вабливі ціни
  - Б пр..зупинити виробництво, пр..чудовий зразок
  - В пр..бічники реформ, пр..зирливе ставлення
  - Г виконати пр..погано, подарунковий пр..мірник
  - Д кадрове пр..значення, пр..звище секретаря
16. Подвоєне *нн* треба писати на місці пропуску в усіх словах рядка
- А бездога..ий, страше..ий, студе..ий
  - Б свяще..ий, довгожда..ий, безіме..ий
  - В невблагá..ий, орли..ий, ешелo..ий
  - Г незбагнé..ий, моното..ий, безці..ий
  - Д леви..ий, електро..ий, благослове..ий
17. Закінчення *-е (-є)* у формі кличного відмінка мають усі іменники в рядку
- А друг, Григорій, пісня, Київ
  - Б земля, Зоя, директор, подруга
  - В художниця, козак, Степан, мрія
  - Г Надія, школяр, добродій, Віктор
  - Д хлопець, Іван, площа, товариш
18. Граматичну помилку допущено в рядку
- А яскравіші декорації
  - Б краща інсценізація
  - В найвиразніший монолог
  - Г якнайкраща постановка
  - Д щонайсучасне трактування

19. Правильно утворено форму 3-ї особи множини від інфінітива
- А бігти – біжуть
  - Б свистати – свистають
  - В хотіти – хотять
  - Г сідати – сидять
  - Д губити – гублять
20. Правильну відмінкову форму числівника *сто вісімдесят сім* наведено в рядку
- А Р. в. ста вісімдесяти семи
  - Б Д. в. сто вісімдесяти семи
  - В З. в. ста вісімдесят сім
  - Г О. в. ста вісімдесятьма сіма
  - Д М. в. (у) сто вісімдесяти семи
21. Вставне слово, що вказує на послідовність і зв'язок думок, ужито в реченні
- А Отже, сполучники поділяємо на сурядні й підрядні.
  - Б Кожна наукова теза, безперечно, вимагає доказів.
  - В Такі експерименти, очевидно, необхідно продовжувати.
  - Г Зміст цього поняття, на мою думку, треба уточнити.
  - Д Розв'язати проблему допоміг би, мабуть, такий експеримент.
22. Двокрапку треба поставити в складному безсполучниковому реченні (розділові знаки пропущено)
- А Здобули волю відшукали долю.
  - Б Посієш впору збереш зерна гору.
  - В Гаї шумлять я слухаю хмарки біжать милуюся.
  - Г Повіяв вітер по долині пішла дібровою луна.
  - Д Знаю одне мені вистачить сил подолать перешкоди.
23. Складнопідрядне речення з підрядним умови утвориться, якщо до частини «У неділю ми обов'язково поїдемо до Києва...» додати
- А незважаючи на люті морози.
  - Б якщо купимо квитки на потяг.
  - В бо вже скучили за рідним містом.
  - Г так що неодмінно відвідаємо Лавру.
  - Д щоб краще дізнатися історію столиці.

У завданнях 24–28 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у *бланку А* на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в *бланку А* комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи *бланк А*!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

24. Установіть відповідність між фразеологізмом і його значенням.

Фразеологізм

Значення

1	неопалима купина	А	невеликий, посильний вклад
2	земля обітована	Б	вершина творчості
3	лепта вдовиці	В	місце заповітної мрії
4	наріжний камінь	Г	те, що живе вічно
		Д	основа, базис

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

25. З'ясуйте синтаксичну роль виділених слів (цифра позначає наступне слово).

Ніколи не треба забувати про своє призначення й (1) *завжди* пам'ятати, що (2) *митці* покликані народом для того, аби показувати (3) *світові* насамперед, що життя (4) *прекрасне*, що само по собі воно є найбільшим і найвеличнішим з усіх мистецьких благ.

- А обставина
- Б підмет
- В додаток
- Г іменна частина присудка
- Д означення

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

26. Доберіть приклад до кожного виду речення.

Вид речення

- 1 означено-особове
- 2 неозначено-особове
- 3 узагальнено-особове
- 4 безособове

А Б В Г Д

1					
2					
3					
4					

Приклад

- А Раніше, аніж наказувати, навчись коритися.
- Б Мені невесело було й на нашій славній Україні.
- В Ясени, ясени, бачу вас за селом край дороги.
- Г Дівчині дарують квіти з напіврозквітлим пуп'янками.
- Д Озеро в лісі, в озері – ліс.

27. Доберіть приклад до кожного типу речення.

Тип речення

- 1 складнопідрядне
- 2 складносурядне
- 3 складне безсполучникове
- 4 складне з різними видами зв'язку

А Б В Г Д

1					
2					
3					
4					

Приклад

- А Не бійтесь заглядати у словник: це пишний яр, а не сумне провалля.
- Б Старе поволі забувається, а нового не варто порушувати.
- В Треба дати зрозуміти, що світ наш не замерзає і не згасає.
- Г У повітрі дощ, і гречка пахне тепло, немов розлився бурштиновий мед.
- Д Осяяний сонцем, перед нами розкрився зовсім новий світ.

28. З'ясуйте, якою частиною мови є виділені слова в реченні (цифра позначає наступне слово).

Знову осінь...

(1) *Знов* у дальній вирій

Птаство з (2) *України* відліта,

У високім (3) *піднебеснім* вирі

Піднебесну путь (4) *свою* верста.

- А дієслово
- Б іменник
- В займенник
- Г прикметник
- Д прислівник

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Читання й аналіз тексту

Завдання 29–36 мають по чотири варіанти відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

Прочитайте текст (цифри в дужках позначають номери рядків)
і виконайте завдання 29–36.

Синє яблуко для Ілонки

(1, 2) Сидить Ілонка біля хати така сумна, аж хустка на голові займається. Перед нею стерні та стерні. Є і ліс, на який уже дихнула осінь.

(3–6) Оце тільки повернулася з лікарні. Ішла селом, а люди, хто стрічався, казали: що з тобою, як поїхала, так половини й не стало. Та, одмахувалася Ілонка, їсти душа не прийма, а хіба тіло дурне, щоб саме по собі наростало. То так. А тільки ж чому барилась?

(7, 8) Димко (Дмитро її) вже й картоплю викубляв і пізні сливи познімав, хоч на роботі з темна до темна.

(9–11) Їй і не віриться – вдома. Он коза на обніжку спить. Справнюща та біла. Он дика грушка всолодала і розімліла. А півники давно в колодочках, кукурікають і б'ються, аж пір'я летить.

(12–21) Через її задуму проторохтів віз. Це Сергій з діжкою води брати. Жвавий і моцніший за коня.

– Здрастуйте, тітко! Прибули?

– Атож. Воду на город повезеш?

– Ну.

– Хай Параска з Ольгою до мене ввечері зайдуть.

– Скажу, та чи зайдуть. Там огірків, як гороху, набралосся. До ночі будуть.

– Аби морозу не кинуло.

– А по радіо передавали два градуси.

– От-то.

(22, 23) За Сергієм прокурявилосся, і знову лагідна тиша. Дерев, як цівки, бабине літо розпускають.

(24–30) А признайся, Ілонко, боїшся? Як привезли тебе в лікарню, а тоді в другу переклали. Слідом попід руки жінку завели, а вона звивалась і кричала: «Убийте, вдавіть мене, не хочу! Що вирячилися? У нас тут у кожній смерть сидить!» – «Заспокойся, – сказала ти, – не допоможеться. А може, ще й мине» – «Стара карга, – вискнула жінка, – тобі все одно здихати, а в мене одне в пелюшках, а друге тільки ходити навчилось!» – «Жити всім хочеться, дитино», – одказала ти. А потім одвернулася до вікна, а там сонце слабке, мов крапля олії, висіло.

(31–34) Не прикидайся, боїшся. Бо все життя чогось чекала. Поки Дмитро вчиться, поки сини підростуть, поки хату поставите. Тепер сини на Камчатці. Сказала Дмитрові не писати, що з нею, може, й не страшно. Аби дітей зривати. Лесю, внучку, як згадає, так сльози і вдавлять. Ти ж моя маленька бабуська, казало.

(35–38) Позаторік будуватися кінчили. Кухня, зала, спальня і ще одна спальня – про гостей. Туди килим повісили, як за корову грошей уторгували, і двоє ліжок, мов пароплави, поставили. Коли немає довго листів, то підеш туди, посидиш, перини переб'єш.

(39–43) Любиш ти нову хату, хоч довго звикнути не могла. Уже кругом цегляні стіни звели, уже й дах, наче капелюх, звівся, а ти майстрам вариш, а собі сліз не збереш. Тепер хто не зайде – й похвалить. Чисто, прибрано, доріжок понатикала, рушники дівоцькі почепила. Аж цвіте скрізь. Дмитро завжди з чобітьми носить – наче й поставити ніде.

(44–50) Аж ось і він. Скочив із мотоцикла, біжить, картузом утирається.

– Лоню! – гукнув ще здалеку, а ближче застидався. – Як добралася?

– Автобусом прямо ізвідти сюди.

– А в хаті була? Я тут той наче й не насмічував. Там у газовій плиті юшка зварена. Може, води од Гаманів принести?

– Чого ти? Я й сама принесу. А обідав?

– На таборі.

(51–56) Замовкли. Ілонка дивилась на його вироблений піджак, на роз'їджені черевики, на комір, виношений у мотузку, і щасливо думала, скільки в неї попереду роботи.

– Там винограду кичок десять нав'язалося. Зріж, як хочеш.

– А синіх яблук уже й немає. Мабуть, дощі пострушували та вітер позбивав.

– Не може бути! – аж скрикнув. – Ану ходім!

(57) Вона встала – Димко аж одхитнувся. Пів-Ілонки.

(58) У траві гнилички мухи доїдали, а на яблуні – порожньо.

(59–63) «Як я жив із тобою? Чи хоч після весілля водив тебе в сад або на річку? Чи жалів тебе, як тягали колоди, носили відрами цемент і накладали глиною стелю? Чи питав, що болить у тебе, коли вночі, щоб мене не розбудити, виходила з хати і до ранку блукала на подвір'ї?»

– Не може бути, – ще раз видихнув Димко.

(64–68) Він скинувся на стовбур, ковзав черевиком по гілках, чіплявся за суччя, обламувався, нарешті дістався до верхівки. Ех-х-х! Щосили труснув, і поодинокі листя, злітаючи, осміхнулось до неї.

– Я й хотів назбирати, та хіба за роботою вправишся, – обтрушуючи, звинявся перед нею. – Іще ті дітлахи. Ось мотнуся в колгоспний сад, там точно zostалися.

(69–72) Уже хотів до мотоцикла, але повернувся, вивернув кишеню, чорну, мов кузня, і подав їй три горішки.

– Ось на, вже поналивались.

– Нащо ти? – спаленіла.

(73–81) Схитнув плечима і знов одступив. Пом'явся, а тоді спитав:

– А як там... у Чернігові... що сказали?

– Нічого, – обізвалася тихо, – того нема.

– А тримали довго.

– Вигривали. Усе якимись лампами.

– Так справді? Справді нема?

– Кажу ж.

– Слухай! Ну й заживемо ми з тобою, жінко! – Він гупнув картузом об землю, лягнув себе в коліна, а тоді по підборах. – Село загуде!

(82, 83) Жартома, як у молодості, зісмикнув на плечі їй хустку, підстрибом кинувся до хвортки.

(84–86) Нараз їй стало млосно. Поточилася, обіперлася об стовпець. Треба ж отак зледащити! А мотоцикл уже деренчав. У колесі бадилинка застрягла і летіла невідомо куди...

За Л. Пономаренко
800 слів

29. Змістові тексту НЕ ВІДПОВІДАЄ твердження
- А Дія, зображена в новелі, відбувається восени.
  - Б Дмитро з Ілонкою мають нову дерев'яну хату.
  - В Ілончині сини живуть далеко за межами України.
  - Г Ілонка дуже схудла, перебуваючи в лікарнях.
30. Буяння життя навколо Ілонки авторка показує через усі образи, ОКРІМ образу
- А грушки (рядок 10)
  - Б огірків (рядок 18)
  - В дерев (рядки 22, 23)
  - Г сонця (рядки 29, 30)
31. Діалоги тієї самої пари персонажів наведено в усіх рядках тексту, ОКРІМ
- А 14–21
  - Б 45–50
  - В 54–56
  - Г 74–81
32. Слова, виділені в словосполученнях «вироблений піджак», «роз'їжджені черевики», «звинявся перед нею», авторка вживає для
- А створення образів простих і щиросердних людей
  - Б підкреслення того, що дія новели відбувається в селі
  - В достовірного відтворення місцевого колориту
  - Г ілюстрування бідності, нужденності існування героїв
33. Авторка натякає в новелі на казкові образи зі світової драматургії й кіно. Прочитайте запропоновані фрагменти й виберіть правильне твердження щодо твору Любові Пономаренко.

«Синій птах» – п'єса-казка Моріса Метерлінка. Дочка і син Дроворуба засинають і бачать прегарний сон. До них з'явилася Фея й послала дітей на пошуки Синього птаха. Він був їй потрібен для хворої онуки. Однак щастя не можна привласнити та приручити. За ним треба йти все життя, шукаючи його в усіх усядах – чудове й неловиме. Синій птах не дається в руки, він вабить нас усе життя, визначає наші сподівання й діяння

«Три горішки для Попелюшки» – фільм-казка за мотивами твору Шарля Перо. Головна героїня казки, Попелюшка, – добра, весела й смілива дівчина. Як хлопчисько-шибеник, вона відмінно стріляє, скаче на коні, а, як усі дівчатка, вірить у чудеса і для їх утілення має три горішки, в одному з яких виявився й весільний подарунок для неї

- А Дмитро й Ілонка все життя соромилися своїх почуттів, тому й не мали справжнього сімейного щастя.
- Б Дмитро хоче хоч якось компенсувати брак уваги до Ілонки, бо розуміє, що все життя вони використали не для того, щоб бути щасливими.
- В Ілонка ціле життя чекала на казкового принца, Дмитро ж розумів щастя меркантильно й приземлено.
- Г Ілонка переконана, що їхнє з Дмитром щастя ще попереду, тому й уважає чоловіка своїм казковим принцом.

34. Рядки 31–43 характеризують Ілонку як людину
- А м'якосерду, яка ніколи не відстоює власної думки й кориться забаганкам інших
  - Б прагматичну, яку в житті передусім цікавить комфорт, створений у власній оселі
  - В старосвітську, для якої тихе, хоч і бідне сімейне щастя важливіше, ніж заможність
  - Г турботливу, для якої створення затишку є виявом любові до чоловіка й дітей
35. Рядкам 24–43 відповідає фрагмент рецензії, наведений у рядку
- А Використовуючи звертання до героїні, другу особу займенників і дієслів, авторка прагне розповісти про все потаємне, що знають лиш вона й Ілонка.
  - Б Любов Пономаренко насамперед надає слово героям, тому новела пересипана діалогами з використанням неповних, питальних і окличних речень.
  - В Життя навколо Ілонки буває й вирує. Майстерно трансформовані письменницею народні фразеологізми допомагають передати його строкатість, повноту.
  - Г Стосунки подружжя розвивалися як у традиційній патріархальній українській сім'ї. Тому й лексика, що їх характеризує, доволі скупа й просторічна.
36. Образ Дмитра змінюється від початку до кінця твору. Основоположною є зміна
- А від інфантильності (*...завжди з чобітьми носить – наче й поставить ніде... – рядки 42–43*) до сентиментальності (*...вивернув кишеню, чорну, мов кузня, і подав їй три горішки... – рядки 69, 72*)
  - Б від імпульсивності (*...скочив із мотоцикла, біжить, картузом утирається... – рядок 44*) до виваженості (*...схитнув плечима і знов одступив... – рядок 73*)
  - В від турботливості (*...там у газовій плиті юшка зварена... – рядки 47, 48*) до легковажності (*...підстрибом кинувся до хвіртки... – рядки 82, 83*)
  - Г від беспорядності (*...вироблений піджак, на роз'їжджені черевики, на комір, виношений у мотузку ... – рядки 51, 52*) до рішучості (*...скинувся на стовбур, ковзав черевиком по гілках, чіплявся за суччя, обламувався... – рядки 64, 65*)

Частина 2 Українська література

Завдання 37–56 мають по п'ять варіантів відповіді, серед яких лише один правильний. Виберіть правильний, на Вашу думку, варіант відповіді, позначте його в бланку А згідно з інструкцією. Не робіть інших позначок у бланку А, тому що комп'ютерна програма реєструватиме їх як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

37. Зворушливе прощання матері з сином зображено у творі
- А «Засвіт встали козаченьки...»
  - Б «Дума про Марусю Богуславку»
  - В «Чи не той то Хміль...»
  - Г «Віють вітри...»
  - Д «Бондарівна»

38. В уривку зі «Слова про похід Ігорів» *«Сонце йому тьмою путь заступало; ніч, стогнучи йому грозою, птиць збудила»* йдеться про

- А Святослава
- Б Ігоря
- В Кончака
- Г Всеволода
- Д Овлура

39. *«Щоб бути зачинателем нової української літератури – мало самого таланту: треба мати український хребет. Той хребет, який крізь усі лихоліття й катастрофи знову й знову випрямляється і утверджує вільне людське право – бути собою»* – сказано про

- А Пантелеймона Куліша
- Б Івана Франка
- В Григорія Квітку-Основ'яненка
- Г Івана Котляревського
- Д Григорія Сковороду

40. *«Написати рідною мовою історичний роман, дотримуючись суворих правил форми, властивої цьому різновиду епосу»* – таке завдання поставив перед собою

- А Григорій Квітка-Основ'яненко
- Б Панас Мирний
- В Пантелеймон Куліш
- Г Михайло Коцюбинський
- Д Григорій Сковорода

41. На малюнку зображено епізод твору

- А Панаса Мирного
- Б Івана Карпенка-Карого
- В Марка Вовчка
- Г Івана Нечуя-Левицького
- Д Григорія Квітки-Основ'яненка

42. Іван Білик закликав створити *«народний роман на основі щирого реалізму»*

- А Григорія Квітку-Основ'яненка
- Б Івана Нечуя-Левицького
- В Панаса Мирного
- Г Ольгу Кобилянську
- Д Василя Стефаника

43. *«Чую, як мені легше робиться, наче нова душа сюди ввійшла, а стара, дворянська, попелом стала»*, – зізнається

- А Борис Тетерваковський
- Б Михайло Черевань
- В Омелько Кайдаш
- Г Мартин Боруля
- Д Максим Гудзь

44. *«Парубок моторний / І хлопець хоть куди козак, / Удавсь на всеє зле проворний, / Завзятіший од всіх бурлак»* – сказано про персонажа
- А поеми
  - Б балади
  - В драми
  - Г комедії
  - Д думи
45. Образ Вічного революціонера оспівано в поезії
- А Тараса Шевченка
  - Б Лесі Українки
  - В Миколи Вороного
  - Г Олександра Олеся
  - Д Івана Франка
46. Вислів *«Кров людська – не водиця, проливати не годиться»* суголосний ідеї твору
- А «Земля»
  - Б «Місто»
  - В «Кайдашева сім'я»
  - Г «Камінний хрест»
  - Д «Мартин Боруля»
47. *«Я сам. Вікно. Сніги... Сестру я Вашу так любив – Дитинно, злотоцінно»*, – зізнається ліричний герой вірша
- А Олександра Олеся
  - Б Миколи Вороного
  - В Максима Рильського
  - Г Павла Тичини
  - Д Володимира Сосюри
48. *«Наповнена милосердям до свого нещасного сина, розп'ятого на хресті фанатичної ідеї»* героїня твору
- А «Подвійне коло»
  - Б «Момент»
  - В «Я (Романтика)»
  - Г «Три зозулі з поклоном»
  - Д «За мить щастя»
49. *«Завоювати і зробити своїм зрусифіковане українське місто, влити в нього свіжу селянську кров, зліквідувати антагонізм між українським містом і селом»* прагне
- А Василь Кравчина
  - Б Григорій Многогрішний
  - В Іван Половець
  - Г Мокій Мазайло
  - Д Степан Радченко

50. Справжнє прізвище автора твору «Сом» –
- А Кандиба
  - Б Губенко
  - В Фітільов
  - Г Лозов'ягін
  - Д Тобілевич
51. *«Вони йшли, преніжно обнявшись, їм у вічі дмухав трамонтан, позаду калатало море, вони йшли впевнено й дружно, як ходили ціле життя»* – так зображено подружжя
- А Сірків
  - Б Яркових
  - В Федорчуків
  - Г Запорожців
  - Д Половців
52. *«Ще як я підходив до загсу – думалось: а що, як там сидить не службовець, а українець? Почус, що міню, так би мовити, його українське – і заноровиться... І навпаки думалось: а що, як сидить такий, що не тільки прізвище, всю Україну змінив би?»* – ділиться враженнями головний герой твору
- А «Мартин Боруля»
  - Б «Мина Мазайло»
  - В «Максим Гримач»
  - Г «Момент»
  - Д «Місто»
53. *«Ми з нею рідні. Ми з одного кореня. Мабуть, один лелека нас приніс. Батьки у нас безстрашні й невпокорені і матері посивілі від сліз»,* – так про себе й Марусю Чурай говорить
- А Іван Іскра
  - Б Мартин Пушкар
  - В Гриць Бобренко
  - Г Семен Горбань
  - Д Яким Шибиліст
54. Україна як утрачений рай постає в *«зболеному сні»* ліричному героєві поезії
- А Ліни Костенко
  - Б Василя Симоненка
  - В Василя Стуса
  - Г Євгена Маланюка
  - Д Богдана-Ігоря Антонича
55. *«Сміливі завжди мають щастя»* – такою є ідея твору
- А «Я (Романтика)»
  - Б «Подвійне коло»
  - В «Маруся Чурай»
  - Г «Тигролови»
  - Д «Три зозулі з поклоном»

56. «Патріархом» літературного угруповання «Бу-Ба-Бу» називають

- А Івана Драча
- Б Василя Стуса
- В Ігоря Римарука
- Г Богдана-Ігоря Антонича
- Д Юрія Андруховича

У завданнях 57–60 до кожного з чотирьох рядків інформації, позначених цифрами, виберіть один правильний, на Вашу думку, варіант, позначений буквою. Поставте позначки в таблицях відповідей до завдань у бланку А на перетині відповідних рядків (цифри) і колонок (букви). Усі інші види Вашого запису в бланку А комп'ютерна програма реєструватиме як помилки!

Будьте особливо уважні, заповнюючи бланк А!
Не погіршуйте власноручно свого результату неправильною формою запису відповідей

57. Установіть відповідність між назвами двох творів одного автора.

	<i>Назва твору</i>	<i>Назва твору</i>		
1	«Українське альфреско»	А «До Основ'яненка»	А	
		Б «Моя автобіографія»	Б	
2	«Катерина»	В «Страшні слова, коли вони мовчать»	В	
		Г «Тіні забутих предків»	Г	
3	«Подвійне коло»	Д «Шаланда в морі»	Д	
4	«Intermezzo»			

58. Установіть відповідність між жанром і назвою твору.

	<i>Жанр твору</i>	<i>Назва твору</i>		
1	роман	А «Мартин Боруля»	А	
		Б «Хіба ревуть воли, як ясла повні?»	Б	
2	повість	В «Кайдашева сім'я»	В	
		Г «Наталка Полтавка»	Г	
3	поема	Д «Мойсей»	Д	
4	комедія			

59. Установіть відповідність між персонажами того самого твору.

	<i>Персонаж</i>	<i>Персонаж</i>		
1	Григорій Многогрішний	А Мотря Довбиш	А	
		Б Галя Вишняк	Б	
2	Лаврін Кайдаш	В Медвин	В	
		Г Кирило Тур	Г	
3	Іван Іскра	Д Килина	Д	
4	Лукаш			

60. Установіть відповідність між письменником і висловлюванням про нього.

- Письменник
- 1 Микола Куліш
  - 2 Олександр Довженко
  - 3 Валер'ян Підмогильний
  - 4 Павло Тичина

- Висловлювання
- А «...“Соняшні кларнети” – це переважно книга передчуття сподіваного щастя, передчуття, яке так і не справдилося, – лірика 1917 р. і перед нею...»
  - Б «Він ніколи не збивається в “Місті” на поезію в прозі – вічна біда нашої прози... Він уміє загнуждувати свої почуття розумом...»
  - В «Люди сміялись, тільки-но побачивши його підпис під фейлетоном чи гуморескою, наперед смакуючи її зміст...»
  - Г «Тільки епохальні п'єси можуть викликати таку велику дискусію і тільки обмежені люди не розуміють, що саме такі п'єси й роблять у театрі епоху...»
  - Д «І, можливо, під впливом гнітючих обставин письменник звертається до чарівного оазису свого трудового життя – до незабутнього, здивованого, “зеленоокого” дитинства...»

	А	Б	В	Г	Д
1					
2					
3					
4					

Частина 3

Власне висловлення

61. Прочитайте наведений текст.

Увічливість, вихованість, шляхетність прикрашають будь-яку людину. Але увічливість може бути сухою, вихованість – поверховою, шляхетність – показною.

Як же відрізнити справжні чесноти від удаваних?

Викладіть Ваш погляд на цю проблему.

Сформулюйте тезу, наведіть два-три переконливі аргументи, що найкраще підтвердять Вашу думку. Проілюструйте Ваші міркування посиланнями на приклади з художньої літератури чи інших видів мистецтва (зазначте автора й назву твору, укажіть проблему, порушену митцем, художній образ, через який проблему розкрито, наведіть цитату з твору тощо), історичними фактами або випадками з життя. Не переказуйте змісту художнього твору, не давайте повної характеристики образів. Сформулюйте висновки.

Роботу запишіть на бланку **Б**. У разі потреби використовуйте чернетку. Текст обсягом до 100 слів екзаменатори не перевірятимуть.

Чернетка

Як визначаються результати зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури?

Визначення **результатів зовнішнього незалежного оцінювання** здійснюється поетапно.

Під час першого етапу на основі даних комплексної автоматизованої обробки бланків відповідей типу А та перевірки екзаменаторами завдань із розгорнутою відповіддю (бланки відповідей типу Б) визначається **тестовий бал** кожного з абітурієнтів.

Тестовий бал – це арифметична сума балів, отриманих за виконання кожного завдання тесту.

На другому етапі тестові бали, отримані абітурієнтами, конвертуються в оцінки за шкалою 100–200 балів (числа інтервалу від 100 до 200 з кроком 0,5) методом еквіпроцентильної нормалізації, що застосовується до всієї сукупності тестових балів абітурієнтів, які брали участь у відповідній сесії зовнішнього незалежного оцінювання з української мови і літератури. Оцінка за шкалою 100–200 балів є рейтинговою, тобто вказує на місце результату абітурієнта серед результатів інших абітурієнтів.

Рейтинговий бал визначається окремо з кожного предмета та кожної сесії зовнішнього незалежного оцінювання. Абітурієнти, які проходили зовнішнє незалежне оцінювання з української мови і літератури під час однієї сесії тестування та набрали однаково кількість тестових балів, отримують однаково оцінку за шкалою 100–200 балів, водночас абітурієнт, який має більшу кількість тестових балів, отримує за цією шкалою оцінку не нижчу, ніж той, хто набрав меншу кількість балів. Найвищу оцінку 200 балів може отримати абітурієнт, який набрав найбільшу кількість тестових балів.

Конвертація (шкалювання) тестових балів у оцінки за шкалою 100–200 балів здійснюється з метою забезпечення порівнюваності результатів абітурієнтів, які брали участь у різних сесіях зовнішнього незалежного оцінювання.

У день оголошення результатів зовнішнього незалежного оцінювання з англійської мови на офіційному веб-сайті Українського центру оцінювання якості освіти буде розміщено таблицю переведення тестових балів у рейтингову шкалу від 100 до 200 балів.

Кожен учасник **пробного зовнішнього незалежного оцінювання** з української мови і літератури матиме можливість визначити результат пробного зовнішнього незалежного оцінювання за шкалою 100–200 балів, скориставшись сервісом, що працюватиме з 22 березня 2014 року на сайті відповідного регіонального центру оцінювання якості освіти (інформаційна сторінка «Особистий кабінет учасника ПЗНО»).

Також можна **самостійно** визначити кількість тестових балів, набраних під час проходження пробного зовнішнього незалежного оцінювання, за допомогою поданих нижче схем оцінювання завдань тесту.

1. За виконання тестового завдання з вибором однієї правильної відповіді (№ 1–23, 29–36, 37–56) учасник може отримати 0 або 1 тестовий бал: 1 бал, якщо вказано правильну відповідь; 0 балів, якщо вказано неправильну відповідь, або зазначено більше однієї відповіді, або відповіді не надано.

2. За виконання тестового завдання на встановлення відповідності (логічні пари) (№ 24–28, 57–60) нараховується 0, 1, 2, 3 або 4 тестових бали: 1 бал за кожну правильно встановлену відповідність (логічну пару); 0 балів, якщо не вказано жодної правильної логічної пари або відповіді на завдання не надано.

3. Завдання № 61 – завдання з розгорнутою відповіддю – оцінюється від 0 до 20 тестових балів (див. «Схему оцінювання тестового завдання з розгорнутою відповіддю (власного висловлення) з української мови»).

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тесту з української мови і літератури, – 107.

Місце для окремої роботи
Наклейте інструктор

Український центр оцінювання якості освіти

Увага!
Цей бланк перевіряє комп'ютер! Ваші відповіді у бланку є результатом Вашої роботи.

Українська мова і література

Позначте номер Вашого зошита так: 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13 14 15

Правильну відповідь у завданнях позначаєте тільки так: **А** **Б** **В** **Г** **Д**
Неправильну відповідь можна виправити, замалювавши попередню позначку та поставивши нову:
 А **Б** **В** **Г** **Д**
 А **Б** **В** **Г** **Д**

1	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	6	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	11	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	16	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	21	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д
2	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	7	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	12	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	17	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	22	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☒ Д
3	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	8	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	13	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	18	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	23	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д
4	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	9	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	14	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	19	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д						
5	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	10	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	15	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	20	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д						

24	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д	25	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	26	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	27	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	28	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д
2	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	2	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	2	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	2	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	2	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д
3	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	3	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	3	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	3	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	3	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д
4	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	4	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	4	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	4	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	4	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д

29	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	31	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	33	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	35	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г
30	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	32	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	34	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	36	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г

37	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	41	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	45	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	49	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	53	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д
38	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	42	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	46	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	50	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	54	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д
39	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	43	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	47	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	51	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	55	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д
40	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	44	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	48	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	52	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	56	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д

57	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	58	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	59	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	60	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д
2	☒ А	☐ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	2	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	2	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	2	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д
3	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	3	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	3	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	3	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д
4	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	4	☐ А	☒ Б	☐ В	☐ Г	☐ Д	4	☐ А	☐ Б	☒ В	☐ Г	☐ Д	4	☐ А	☐ Б	☐ В	☒ Г	☐ Д

СХЕМА ОЦІНЮВАННЯ ТЕСТОВОГО ЗАВДАННЯ З РОЗГОРНУТОЮ ВІДПОВІДДЮ
(ВЛАСНОГО ВИСЛОВАВЕННЯ) З УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ

Зміст власного висловлення оцінюють за шістьма критеріями, як показано в таблиці 1.

Таблиця 1

Критерій	Змістовий вияв критерію	Бали
1. Теза	Учасник формулює тезу, яка презентує його власну позицію з наведеного в темі питання. Учасник висловлює власне бачення того, як відрізнити справжню ввічливість, вихованість, шляхетність від несправжніх, удаваних. Орієнтовні опорні слова: чеснота, достоїнство, плюс, перевага; справжній, непідроблений, щирий, істинний, повноцінний; удаваний, нещирий, роблений, назраний, позірний, напускний, показний, підроблений, завчений, силуваний, штучний, сухий, фальшивий, акторський; уважливість, чемність, вихованість, тремтіння, коректність, делікатність, уважність, привітність, привітливність, шанобливість, люб'язність, обачність, галантність, лицарство, послужливість, запобігливість, шляхетність, благородство, благородність, аристократизм	2
	У роботі немає вправного формулювання тези, але є речення та ключові слова, що доносять власний погляд учасника на обговорювану проблему. Учасник пише лише про чесноти, не міркуючи про їхню справжність чи удаваність.	1
	Учасник лише повторює фрази з формулювання теми, не висловлюючи власної позиції	0
	Учасник не формулює тези. Зміст висловлення свідчить про відсутність власної позиції щодо порушеної проблеми й несформованість того чи іншого погляду на неї.	0
2. Аргументи	Учасник розвиває свою думку, наводячи принаймні два доречні й переконливі аргументи (докази, підстави для обґрунтування, підтвердження висловленої тези), які пов'язують тезу з прикладами	2
	Учасник наводить принаймні один доречний аргумент (доказ, підставу для обґрунтування, підтвердження висловленої тези).	1
	Аргументи дублюють один одного, тобто другий аргумент перефразовує зміст першого. Один з аргументів не є доречним стосовно сформульованої тези	0
3а. Приклад із літератури чи інших видів мистецтва	Учасник не наводить жодного аргументу для обґрунтування тези або наведені аргументи не є доречними	0
	Аргументи підкріплено, проілюстровано принаймні одним розгорнутим, добре поясненим прикладом з художньої літератури чи інших видів мистецтва. Указано проблему, порушену у творі, художній образ, через який проблему розкрито, назву й автора твору.	2
	Ілюстрація логічно вписується в розвиток доведення, показуючи розуміння учасником того, як його міркування стосовно шляхів розв'язання певної проблеми виявляються, підтверджуються в мистецькому творі	1
3б. Приклад, що є історичним фактом або випадком із життя	Немає мотивації наведення прикладу; приклад не конкретизований через художній образ; у прикладі є фактичні помилки	0
	Прикладу з літератури чи інших видів мистецтва немає або він не є доречним	0
3б. Приклад, що є історичним фактом або випадком із життя	Учасник наводить принаймні один доречний приклад або з історії, або, із суспільно-політичного життя, або з власного життя.	2
	Ілюстрація логічно вписується в розвиток доведення, показуючи розуміння учасником того, як його міркування стосовно шляхів розв'язання певної проблеми виявляються, підтверджуються в особистому житті конкретних людей або в суспільному минулому чи нинішньому житті. Учасник може поклакатися на факти з біографії митців, які стосуються їхнього суспільно-політичного життя	2

	Немає мотивації наведення прикладу; приклад не конкретизований; у прикладі є фактичні помилки	1
	Прикладу з історії, суспільно-політичного чи власного життя немає або він не є доречним	0
4. Логічність, послідовність	Висловлення демонструє зосередженість на обговорюваній проблемі, цілісний, послідовний і неусуперечливий розвиток думки (логічність і послідовність викладу). Заявлена теза послідовно доводиться. Учасник постійно тримає порушену ним проблему у фокусі своєї уваги, не відступаючи вбік.	2
	Учасник висловлює думки в певній послідовності, відбирає лексичний матеріал і мовленнєві засоби відповідно до теми й ситуації міркування, використовує різноманітні синтаксичні конструкції.	1
	Текстові властива зв'язність, що простежується і на рівні розгортання думки, і на рівні правильного й доречного використання спеціальних засобів зв'язку.	0
5. Висновок	Учасник структурує роботу за абзацами	1
	Учасник відволікається від обговорюваної проблеми.	0
	У роботі є порушення логічності, цілісності, послідовності й неусуперечливості розвитку думки.	0
	Учасник не структурує роботу за абзацами	0
	Логіки викладу, цілісності, послідовності й неусуперечливості розвитку думки немає	0
5. Висновок	Наприкінці власного висловлення учасник робить підсумок зі свого доведення, указуючи на те, яку домінуючу думку (позицію) він урешті тримав у полі зору, коли наводив аргументи й приклади.	2
	Висновок відповідає запропонованій темі й органічно випливає зі сформульованої тези, аргументів і прикладів. Висновок розташований наприкінці роботи	1
	Висновок лише частково відповідає тезі або не пов'язаний з аргументами та прикладами	1
5. Висновок	Висновку немає; висновок не відповідає сформульованій у власному висловленні тезі; висновок не пов'язаний з аргументами та прикладами	2

Мовне оформлення власного висловлення оцінюють за двома критеріями (ба та бб), як показано в таблицях 2 і 3.

Таблиця 2

Критерій	Кількість помилок	Бали
ба. Орфографія та пунктуація	0-1	4
	2-6	3
	7-11	2
	12-16	1
	17 і більше	0

Таблиця 3

Критерій	Кількість помилок	Бали
бб. Лексика, граматики та стійкість	0-1	4
	2-4	3
	5-7	2
	8-10	1
	11 і більше	0

Під час оцінювання орфографічної й пунктуаційної нормативності роботи **дві негрубі** помилки рахують як **одну грубу**. До негрубих зараховують такі помилки:

- у написанні великої літери в складних власних назвах;
- у випадках написання разом і окремо префіксів у прислівниках, утворених від іменників з прийменниками;
- у випадках нерозрізнення **не/ні** (*не хто інший / ніхто інший ...*);
- у випадках, коли замість одного розділового знака поставлений інший;
- у пропуску одного зі сполучуваних розділових знаків або в порушенні їхньої послідовності.

Негрубу орфографічну й негрубу пунктуаційну помилку не сумують і не зараховують як **одну грубу**.

Систематичне порушення норм милозвучності (**три і більше** випадків порушення на одне з правил: **у-о, і-ї-ма**) рахують як **одну** стилістичну помилку.